
Obsah

Předmluva k 2. vydání	13
I. oddíl CENTRÁLNÍ BANKA A BANKOVNÍ SYSTÉM	15
1. Bankovní systém	17
1.1 Vymezení a základní charakteristika bankovního systému	18
1.2 Univerzální a specializované bankovní systémy v tržních ekonomikách	24
1.3 Banky a ekonomika	28
2. Vznik a historický vývoj centrálních bank	31
2.1 Definiční znaky centrální banky	31
2.2 Důvody vzniku centrálních bank	32
2.3 Hlavní způsoby zakládání centrálních bank	34
2.4 Vznik centrální banky na našem území	37
2.5 Nejstarší centrální banka	37
3. Centrální banky v současnosti	39
3.1 Hlavní rozdíly mezi centrálními bankami vyspělých zemí	39
3.2 Funkce centrální banky	41
3.3 Bilance centrální banky	46
3.4 Výkaz zisků a ztrát	55
II. oddíl ČINNOST CENTRÁLNÍ BANKY	57
4. Emisní činnost	59
4.1 Peníze	59
4.2 Vývoj emise a oběhu peněz	63
4.3 Emise hotovostních peněz centrální bankou	74
4.4 Operace centrální banky s hotovostními penězi	76
5. Měnová politika	79
5.1 Podstata a vývoj měnové politiky	79
5.2 Transmisní mechanismus měnové politiky	82
5.3 Množství peněz v oběhu	83
5.4 Měnové agregáty a měnová báze	86
5.5 Úvěrové agregáty a krátkodobá úroková míra	89
5.6 Měnový přehled	89
5.7 Zprostředkující kritéria a indikátory měnové politiky	94

5.8 Konečné cíle měnové politiky	97
5.9 Měnová politika a samostatnost centrální banky	100
5.10 Exogenní a endogenní peníze	107
6. Devizová činnost	108
6.1 Správa devizových rezerv	108
6.2 Platební bilance	110
6.3 Devizové rezervy	111
6.4 Operace se zlatem	113
6.5 Zahraniční úvěry	116
6.6 Devizová regulace	118
7. Regulace a dohled bankovního systému	119
7.1 Podstata regulace a dohledu bank	119
7.2 Součásti systému regulace a dohledu bank	121
7.3 Způsoby dohledu bank	123
7.4 Základní cíle regulace a dohledu bank	126
7.5 Instituce regulace a dohledu bank	128
7.6 Instituce regulace a dohledu bank v mezinárodní sféře	130
7.7 Regulace a dohled na nepovinné bázi	133
8. Banka bank	135
8.1 Přijímání vkladů od bank	135
8.2 Poskytování úvěrů bankám	138
8.3 Mezibankovní zúčtování	141
8.4 Mezibankovní platební styk a zúčtování se zahraničními bankami	144
9. Banka státu	146
9.1 Vedení účtů pro stát	146
9.2 Správa státního dluhu	148
9.3 Návrh způsoby krytí schodků státního rozpočtu	150
9.4 Monetizace státního dluhu, ražebné a nově emitované peníze	155
10. Reprezentace státu v měnové oblasti	158
10.1 Zdroje informací centrální banky	159
10.2 Reprezentace ve vztahu k veřejnosti	160
10.3 Reprezentace na mezinárodní úrovni	162
10.4 Ekonomický výzkum centrálních bank	162
III. oddíl MĚNOVÁ POLITIKA	165
11. Emise peněz obchodními a dalšími bankami	167
11.1 Emise bezhotovostních peněz	167

11.2 Multiplikace běžných vkladů nebankovních subjektů v domácí měně	168
11.3 Multiplikace úbytků běžných vkladů nebankovních subjektů v domácí měně	181
11.4 Obchodní banky a hotovostní peníze	183
11.5 Bezhotovostní úvěry jiným bankám	186
11.6 Euroměny	188
12. Měnový transmisní mechanismus	191
12.1 Základní popis měnového transmisního mechanismu	191
12.2 Vliv centrální banky na měnovou bázi	192
12.3 Vazby mezi měnovou bází a měnovými agregáty	205
12.4 Zprostředkující kritéria v měnovém transmisním mechanismu	215
12.5 Měnový transmisní mechanismus měnové politiky - závěrečné zhodnocení	218
13. Úvěrový transmisní mechanismus	219
13.1 Základní popis úvěrového transmisního mechanismu	219
13.2 Vliv centrální banky na úroveň krátkodobé úrokové míry	220
13.3 Vazby mezi krátkodobou úrokovou mírou a úvěrovými agregáty	223
13.4 Zprostředkující kritéria v úvěrovém transmisním mechanismu	224
13.5 Úvěrový transmisní mechanismus v široké podobě	233
13.6 Bankovně-úvěrový transmisní mechanismus	236
13.7 Úrokový transmisní mechanismus	237
13.8 Úvěrový transmisní mechanismus měnové politiky - závěrečné zhodnocení	238
14. Kursový transmisní mechanismus	241
14.1 Základní popis kursového transmisního mechanismu	241
14.2 Pohyby měnových kursů	242
14.3 Systémy měnových kursů	244
14.4 Vliv centrální banky na měnový kurs domácí měny	247
14.5 Měnový kurs a vývoj cenové hladiny	249
14.6 Kursový transmisní mechanismus měnové politiky - závěrečné zhodnocení	253
15. Modifikace transmisních mechanismů měnové politiky	254
15.1 Základní modifikace	254
15.2 Modifikace měnového transmisního mechanismu měnové politiky	255
15.3 Modifikace úvěrového transmisního mechanismu měnové politiky	257
15.4 Modifikace kursového transmisního mechanismu měnové politiky	264

15.5 Další modifikace	265
15.6 Efekty bohatství, efekty likvidity a Tobinova teorie Q	271
15.7 Modifikace transmisních mechanismů měnové politiky - závěrečné zhodnocení	274
16. Nástroje měnové politiky	276
16.1 Klasifikace nástrojů měnové politiky	276
16.2 Operace na volném trhu	278
16.3 Diskontní nástroje	289
16.4 Kursové intervence	302
16.5 Povinné minimální rezervy	305
16.6 Pravidla likvidity	314
16.7 Limity úvěrů bank	316
16.8 Limity úrokových sazeb bank	317
16.9 Povinné vklady	319
16.10 Doporučení, výzvy a dohody	320
16.11 Nástroje měnové politiky v současnosti	321
16.12 Povinné minimální rezervy a státní rozpočet	323
17. Inflace	349
17.1 Podstata inflace	350
17.2 Negativní projevy a důsledky inflace	356
17.3 Inflace v modelu agregátní nabídky a agregátní poptávky	360
17.4 Měření inflace	375
17.5 Inflace v centrálně plánované ekonomice	380
18. Vybrané problémy měnové politiky	385
18.1 Obecné názory na úlohu peněz v ekonomice	385
18.2 Poptávka po penězích	388
18.3 Divisia indexy změn měnových agregátů	400
18.4 Zhroucení a přidělování úvěrů	405
18.5 Pokles zprostředkování a účinnost měnové politiky	409
18.6 Finanční inovace	412
18.7 Časová zpoždění	413
18.8 Diskreční a závazná měnová politika a očekávání subjektů na trhu	418
18.9 Koordinace měnové a fiskální politiky	420
18.10 Měnová politika v otevřené ekonomice	422
19. Měnová politika v modelu $IS-LM$	425
19.1 Základní popis a předpoklady modelu $IS-LM$	425
19.2 Trh zboží - přímka IS	428
19.3 Trh peněz - přímka LM	430

19.4 Rovnováha a nerovnováhy v modelu <i>IS-LM</i>	433
19.5 Účinnost měnové politiky v modelu <i>IS-LM</i>	436
19.6 Měnový a úrokový transmissní mechanismus měnové politiky v modelu <i>IS-LM</i>	438
20. Měnová politika v centrálně plánované ekonomice	442
20.1 Význam peněz při rozhodování ekonomických subjektů	442
20.2 Emise peněz	444
20.3 Institucionální a funkční uspořádání bankovního systému	450
20.4 Proces měnové politiky	451
20.5 Reforma bankovního systému a měnová politika	454
20.6 Měnová politika a transformace	455
IV. oddíl REGULACE A DOHLED BANKOVNÍHO SYSTÉMU	457
21. Důvody existence regulace a dohledu bank	459
21.1 Specifičnost bankovních institucí	460
21.2 Asymetrie informací	463
21.3 Pokles zprostředkování	464
21.4 Regulace a dohled bank a měnová politika	465
21.5 Argumenty proti regulaci a dohledu bank	467
21.6 Tendence vývoje regulace a dohledu bank v současnosti	469
22. Vstup do bankovníctví	472
22.1 Charakteristika vstupních podmínek	472
22.2 Vstupní podmínky a oligopolizace bankovního prostředí	476
23. Základní povinnosti bank	478
23.1 Přiměřenost kapitálu	479
23.2 Přiměřenost likvidity	490
23.3 Úvěrová angažovanost	493
23.4 Poskytování informací	494
23.5 Pravidla ochrany před nelegálními praktikami v bankovní sféře	496
23.6 Regulace finančních derivátů	505
24. Povinné pojištění vkladů	506
24.1 Základní cíle povinného pojištění vkladů	506
24.2 Negativní doprovodné jevy povinného pojištění vkladů	507
24.3 Limity pojištěných vkladů a míra pojistných náhrad	510
24.4 Sazby pojistného	514
24.5 Pojištění vkladů a run na banky	518
24.6 Alternativy ochrany vkladatelů	520

25. Věřitel poslední instance	526
25.1 Možnosti pomoci ohroženým bankám	526
25.2 Zásady věřitele poslední instance	530
25.3 Krizový management	534
25.4 Druhy úvěrů centrální banky jako věřitele poslední instance	539
25.5 Důvody pro a proti poskytnutí úvěrové pomoci centrální banky ohroženým bankám	541
25.6 Kritéria rozhodování centrální banky o úvěrové pomoci ohroženým bankám	548
25.7 Úvěrová pomoc centrální banky ohroženým bankám a měnová politika	550
25.8 Neúvěrová pomoc centrální banky	551
25.9 Pomoc centrální banky nebankovním institucím	553
25.10 Věřitel poslední instance v mezinárodní sféře	555
26. Regulace a dohled mezinárodně působících bank a bankovních holdingových společností	559
26.1 Vymezení a některé důvody zakládání mezinárodně působících bank a bankovních holdingových společností	560
26.2 Principy regulace a dohledu v mezinárodní sféře	561
26.3 Domácí bankovní holdingové společnosti	563
26.4 Specifická rizika regulace a dohledu mezinárodně působících bank a bankovních holdingových společností	565
26.5 Konkurence v nedbalosti a konkurence v přísnosti	566
26.6 Nejnámější aféry v mezinárodním bankovníctví	569
V. oddíl CENTRÁLNÍ BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉMY VE VYBRANÝCH ZEMÍCH	573
27. Centrální banka a bankovní systém v České republice	575
27.1 Vznik a vývoj centrálního bankovníctví na našem území	575
27.2 Bankovní systém od roku 1990	582
27.3 Měnová politika Státní banky československé v letech 1990 - 1992	599
27.4 Měnová odluka	602
27.5 Měnová politika České národní banky	603
27.6 Regulace a dohled v českém bankovním systému	611
27.7 Bližší charakteristika České národní banky	621
27.8 Měnový přehled České republiky	627
28. Centrální banky a bankovní systémy v zemích Evropské unie	630
28.1 Evropská unie	630
28.2 Bankovní direktivy v zemích Evropské unie	635

28.3 Evropský měnový systém	638
28.4 Evropská měnová unie a společná měna euro	641
28.5 Evropský systém centrálních bank	645
28.6 Centrální banky a bankovní systémy v členských zemích Evropské unie	652
29. Centrální banky a bankovní systém ve Spojených státech amerických	690
29.1 Stručná historie vývoje	690
29.2 Struktura Federálního rezervního systému	692
29.3 Měnová politika	695
29.4 Druhý stupeň bankovního systému	697
29.5 Regulace a dohled	707
29.6 Další činnosti Federálního rezervního systému	708
30. Centrální banky a bankovní systémy v dalších vybraných zemích	710
30.1 Japonsko	710
30.2 Kanada	715
30.3 Švýcarsko	717
VI. oddíl BUDOUCNOST CENTRÁLNÍCH BANK	721
31. Alternativy centrálního bankovníctví	723
31.1 Svobodné bankovníctví a soukromé peníze	724
31.2 Měnová rada	734
31.3 Dolarizace ekonomiky	741
31.4 Měnová unie	747
31.5 Srovnání centrálního bankovníctví a alternativ	753
32. Centrální banky v blízké budoucnosti	755
32.1 Počet centrálních bank	755
32.2 Centrální banky a inflace	757
32.3 Centrální banky a automatická měnová politika	759
32.4 Nejbližší vývoj regulace a dohledu bank	760
32.5 Kapitál centrálních bank	761
32.6 Měnová teorie a měnová politika	764
32.7 Existence centrálních bank v blízké budoucnosti	765
Seznam obrázků	766
Literatura	771
Rejstřík	

